

OTSUS

09.11.2022 nr 5-5/2022-068

Koondumisele nr 47/2022 Ida Soojus OÜ / AS KIRDE SOOJUS loa andmine

1. Koondumine

Konkurentsiamet on saanud 13.10.2022 koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Ida Soojus OÜ (registrikood 16588314), Osäühing Tristen Trade (registrikood 10861973), Osäühing ALVEKOR (registrikood 10874734), REVELLIS Invest OÜ (registrikood 16363928), SERGOS INVEST OÜ (registrikood 11744367) ja VIRU KEEMIA GRUPP AS (registrikood 10490531) 08.10.2022 AS-i KIRDE SOOJUS (registrikood 16565550) Aktsiate müügilepingu. Lepingu kohaselt omandab Ida Soojus OÜ 100% äriühingu AS-i KIRDE SOOJUS aktsiakapitalist.

Tehingu tulemusena kuulub AS KIRDE SOOJUS äriühingu Ida Soojus OÜ valitseva mõju alla KonkS § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 13.10.2022 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Ida Soojus OÜ ja AS KIRDE SOOJUS.

Ida Soojus OÜ on käesolevaks tehinguks 06.10.2022 asutatud äriühing, mis kuulub Gren Tartu AS-i valitseva mõju alla, mis kuulub omakorda Soomes registreeritud Gren Estonia Oy valitseva mõju alla (edaspidi ka Gren kontsern). Lõppastmes kuulub Gren kontsern mitmete äriühingute kaudu Šveitsis registreeritud Partners Group Holding AG¹ valitseva mõju alla.

¹ www.partnersgroup.com/en/

Partners Group Holding AG kontserni ettevõtjad pakuvad rahvusvahelistele institutsionaalsetele investoritele otsest juurdepääsu erakapitaliturgude varadele läbi mitmete investeerimisfondide ja -portfellide ning omavad osalusi erinevates tööstusharudes tegutsevates ettevõtjates, kuid neist enamiku tegevus ei oma käesoleva koondumisega puutumust, kuivõrd tegevustes puuduvad horisontaalsed kattuvused ja vertikaalsed seosed.²

Gren kontserni kuuluvatest ettevõtjatest tegutsevad Eestis Gren Tartu AS ja Gren Eesti AS, mille põhilisteks tegevusaladeks on Tartu ja Pärnu kaugküttepiirkondades soojusenergia tootmine ja müük ning jahutusteenuste pakkumine. Koos soojusenergiaga toodetakse koostootmisjaamades ka elektrienergiat ning pakutakse tööstuslikke energialahendusi. Gren kontserni Eesti ettevõtjatega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad pakuvad samalaadseid teenuseid ka teises Balti riikides.

AS KIRDE SOOJUS on Eestis 02.09.2022 registreeritud valdusäriühing, mille eesmärgiks on enda tütarettevõtja VKG Soojus AS-i osaluse hoidmine ning millel muu majandustegevus puudub. AS-i KIRDE SOOJUS aktsionärid on koondumise eelselt Osühing Tristen Trade (38,91% aktsiakapitalist), Osühing ALVEKOR (25,5%), REVELLIS Invest OÜ (19,53%), SERGOS INVEST OÜ (16,07%).

VKG Soojus AS on võrguettevõtja, mis tegeleb soojusenergia edastamise ja müügiga kaugküttevõrgu vahendusel Kohtla-Järve linna Ahtme, Järve ja Sompa linnaosades ning Jõhvi linnas ja vallas. 2021. aasta lõpu seisuga oli äriühingul kaugkütet tarbivate objektide arv 1680. VKG Soojus AS-ile kuulub ka kaugküttevõrgustikku teenindav maagaasil töötav nn tipu- ja reservkatlamaja (võimsus 101 MW), mis tagab tipukoormused talvisel ajal ja on baaskoormuse reserviks.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lõike 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

² Ettevõtjate, sh Eestis käivet omavate ettevõtjate nimekirja ja nende äritegevuse kirjeldus on esitatud koondumise teates.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt tegelevad mõlemad koondumise osalised kaugküttevõrgu vahendusel soojusenergia müügi ja jaotusega Eestis. Gren kontserni kuuluvatest ettevõtjatest tegelevad soojusenergia müügi ja jaotusega Gren Tartu AS (Tartu kaugküttepiirkonnas) ja Gren Eesti AS (Pärnu kaugküttepiirkonnas). AS-i KIRDE SOOJUS tütarettevõtja VKG Soojus AS tegeleb soojusenergia edastamise ja müügiga Kohtla-Järve linna Ahtme, Järve ja Sompa linnaosades ning Jõhvi kaugküttepiirkonnades.

Sarnaselt soojusenergia edastamise ja müügi valdkonda puudutavatele varasematele otsustele³ leiab Konkurentsiamet, et kuivõrd koondumise osalised ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad tegutsevad geograafiliselt erinevates piirkonnades ega konkureeri omavahel, ei ole tegemist horisontaalselt kattuva kaubaturuga.

Koondumise osaliste tegevuste vahel puuduvad ka vertikaalsed seosed. Ida Soojus OÜ-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtja (Gren Eesti AS) müüb küll maagaasi, kuid teeb seda ainult Pärnus asuva maagaasivõrgu vahendusel. Seega ei saa AS KIRDE SOOJUS tütarettevõtja VKG Soojus AS osta maagaasi Gren Eesti AS-lt.

Kuivõrd käesoleva koondumisega ei teki horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid, ei mõjuta koondumine oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul Eestis. Seega ei ole kaubaturgude ega geograafilise ulatuse täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid ning koondumise tulemusena ei muutu

³ Näiteks Konkurentsiameti 20.05.2022 otsus nr 5-5/2022-025 Eesti Biogaas OÜ / OÜ Vinni Biogaas; 06.07.2020 otsus nr 5-5/2020-019 – Fortum Heat Estonia Oy / AS Fortum Tartu.

oluliselt konkurentsiolekord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Ida Soojus Oü ja AS KIRDE SOOJUS koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

Konkurentsiameti 09.11.2022 otsuse nr 5-5/2022-068 ärakiri on samane originaaliga.

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 16.11.2022